

In deze nieuwsbrief vindt u de volgende onderwerpen:

- **Product informatie**
- **Onderzoek laag fosfaat na afkalven**
- **IBR blijft onrustig in praktijkgebied**
- **Lage temperaturen en de energiebehoefte van fokkalveren**
- **Nieuwe richtlijnen droogzetten**
- **Opnieuw opstellen BBP/BGP**
- **Afscheid Gerrit Hegen en Arend Piebes**

Product informatie

Mamyzin is tot halverwege volgend jaar niet leverbaar vanwege productieproblemen bij de fabrikant. Als alternatief wordt Tylan aangeboden, een middel wat net als Mamyzin werkzaam is tegen o.a. Streptococcon en Staphylococcon.

Bij elke verpakking Tylan wordt een schriftelijke verklaring gevoegd dat u als veehouder mag afwijken van het reeds eerder opgestelde bedrijfsbehandelplan gedurende de periode dat Mamyzin niet leverbaar is. Op het nieuwe bedrijfsbehandelplan zal Tylan vermeld worden.

Op veel bedrijven is een droogstands evaluatie checklist ingevuld. Gelukkig gaan veel zaken rondom het droogzetten goed, maar op een aantal punten valt nog verbetering te behalen. Eén van de opvallende onderdelen is dat het gebruik van Orbeseal vaak niet goed gaat. Voor inbrengen moet namelijk eerst de lucht uit de injector geslagen worden. Op de website staat een kort instructiefilmpje waarin het correcte gebruik van Orbeseal getoond wordt (www.zod.nl/instructiefilm). Daarnaast blijft het zaak om zeer hygiënisch te werken (schone handschoenen, één ontsmettingsdoekje per speen etc.)

Onderzoek laag fosfaat na afkalven

Koeien die kort na afkalven niet kunnen opstaan maar wel alert zijn, hebben vaak te maken met een te laag fosfaatgehalte in het bloed. De oorzaken van dit fenomeen zijn momenteel onvoldoende bekend. Het Diergeneeskundig Centrum Zuid-Oost Drenthe

en ForFarmers Hendrix doen op dit moment samen onderzoek naar oorzaken van een te laag fosfaatgehalte in het bloed direct na afkalven.

Veehouders die voeren van ForFarmers Hendrix kunnen 's ochtends tussen 8 en 9 (7 dagen per week) bellen als ze denken een koe met fosfaatgebrek te hebben. Dit zijn koeien rondom het kalven die na het toedienen van twee calcium infusen nog niet kunnen staan, maar wel alert zijn. In de visiteroute komt dan een dierenarts langs voor klinisch onderzoek en bloedafname. De kosten hiervoor worden gedeeld door ForFarmers Hendrix en DGC Zuid-Oost Drenthe, het kost u dus niets. Als er op dat moment besloten wordt tot verdere behandeling van de koe, betaalt u alleen voor de medicijnen en tijd van de behandeling. De dierenarts zal u op de hoogte stellen van de uitslag van het bloedonderzoek.

Veehouders die voeren van ForFarmers Hendrix hebben hierover ook een brief ontvangen van hun voerleverancier. De proef loopt tot 31 december 2013.

IBR blijft onrustig in praktijkgebied

Afgelopen voorjaar is het erg onrustig geweest met IBR-uitbraken in Zuid-Oost Drenthe (wat overigens ook een landelijke trend was). Na een relatief rustige zomer moeten we helaas constateren dat IBR wederom de kop heeft opgestoken in deze regio. Voor advisering omtrent risico's op IBR in uw buurt kunt u contact opnemen met uw één-op-één dierenarts. Uiteraard gaat uw dierenarts vertrouwelijk om met ieders gegevens.

Lage temperaturen en de energiebehoefte van fokkalveren

Heeft u net de biestverstreking bij de kalveren goed op orde en dan gaat het toch nog mis in de eerste twee levensweken: kalveren worden mager en zijn gevoeliger voor diarree en luchtweginfecties. Deze valkuil heet ondervoeding. Door ondervoeding groeit alleen het haar, maar de bevelesdheid (met name op de ribben en in het lendengebied goed te beoordelen) neemt af. Bovendien neemt de activiteit van de witte bloedcellen af, met alle gevolgen van dien voor de weerbaarheid van het kalf.

Het valt op dat kalveren die met koemelk gevoerd worden vaak een hogere conditiescore (lees bevelesdheid op de ribwand en in het lendengebied) hebben dan kalveren die op kunstmelk staan. Vaak worden er meer liters gegeven en bovendien is de koemelk energierijker. Extra water wordt apart, ongeveer 6 uur na de melkgift verstrekt. Een kalf met een lichaamsgewicht van 40 kg heeft 5.5 tot 6 liter voeding nodig. Er is een vochtbehoefte die hoger is bij warme omstandigheden en er is een energiebehoefte die hoger is bij koude omstandigheden. Wat dat laatste betreft: kalveren hebben een comforttemperatuur van ongeveer 15-18 graden Celsius. Voor iedere 5 graden lagere omgevingstemperatuur dan 15 graden heeft een kalf 10% meer voeding nodig om aan de verhoogde energiebehoefte te voldoen. Bij een koude huisvesting is de temperatuur in de iglo of kalverstal vergelijkbaar met de buitentemperatuur. In de maanden november, december, januari en februari moet in die omstan-

digheden dus al gauw 20 -30% meer voeding gegeven worden dan in de overige maanden. Dat bereik je door de concentratie kunstmelk te verhogen (in veel gevallen niet 1 kg kunstmelk op 7 liter water, maar juist 1 kg op 6 liter water) en door meer per keer of vaker te voeren.

Overleg eens over de verteringskarakteristieken van kunstmelk met uw dierenarts. Hij/zij kan nuttige informatie geven over de voor- en nadelen van kunstmelk met of zonder mager melkpoeder en hoe je er voor zorgt dat de kalveren in de eerste twee levensweken gaan groeien in plaats van afvallen.

Nieuwe richtlijnen droogzetten zijn officieel

Zoals u wellicht in de media hebt gelezen, is de richtlijn droogzetten bekend gemaakt. In het kader van preventief antibiotica gebruik, zijn er scherpere streefwaardes opgesteld voor het gebruik van antibiotica bij aanvang van de droogstand.

Kort samengevat betekenen de nieuwe richtlijnen dat een droogzetter met antibiotica alleen kan worden ingezet wanneer het koecelgetal uit de MPR (van maximaal 6 weken oud) voor vaarzen >150.000, en voor koeien >50.000 ligt.

Koeien met minder dan 50.000 cellen en vaarzen met minder dan 150.000 worden als 'gezond' gezien en voor die dieren blijft alleen de Orbeseal (plug) beschikbaar om nieuwe infecties tijdens de droogstand te voorkomen.

Als droogzetters zijn (zonder aanvullend onderzoek) alleen Orbenin en Orbenin Extra in te zetten. Hierbij adviseren we bij koeien en vaarzen die boven de 250.000 cellen uitkomen Orbenin Extra in te zetten. Dit bevat het zelfde antibioticum als Orbenin, echter in een hogere concentratie en met een beter doordringend vermogen, waardoor chronische gevallen een betere kans op genezing hebben.

We adviseren u nauwkeurig per individuele koe te beslissen wel/geen antibioticum en wel/geen Orbeseal te gebruiken. Voorzorgsmaatregelen rondom het droogzetten zelf (o.a. melkgift op moment van droogzetten, schoon werken), maar ook gedurende de droogstand (o.a. boxhygiëne) zijn hierbij van groot belang. Voor vragen hoe dit het beste aan te pakken en wat te doen met die speciale gevallen kunt u bij uw dierenarts terecht.

Opnieuw opstellen BBP/BGP

Uw BBP en BGP dienen elke binnen 12 maanden opnieuw opgesteld te worden. U bent zelf verantwoordelijk om hiervoor *tijdig* een afspraak te maken met uw dierenarts.

Veehouders die reeds samen met hun dierenarts het bedrijfspecifieke behandel plan en het gezondheidsplan hebben opgesteld, moeten niet vergeten deze digitaal te ondertekenen in Veeonline (www.veeonline.nl).

Afscheid Gerrit Hegen en Arend Piebes

Per 1 januari beëindigen zowel Gerrit Hegen als Arend Piebes hun werkzaamheden als maatschapslid en praktiserend dierenarts bij Diergeneeskundig Centrum Zuid-Oost Drenthe. Beide heren hebben zich jarenlang zowel binnen als buiten de praktijk met hart en ziel ingezet voor het vak, en beide heren zullen dan ook node gemist worden.

Gerrit neemt afscheid tijdens zijn afscheidsreceptie op vrijdag 20 december 2013.

Arend zal tijdens de Boerenavond van 23 januari 2014 afscheid nemen.

Uiteraard bent u op beide avonden van harte welkom om de heren nog eens stevig de hand te schudden

Coevorden

Looweg 84
7741 EE Coevorden
0524 513 694

Sleen

Zetelveenweg 6
7841 BP Sleen
0591 361 368

Nieuw Amsterdam

Dikke Wijk WZ 34
7833 HS Nieuw Amsterdam
0591 551 820
